

DEDIČNÉ CHOROBY

- poruchy, ktoré vznikajú ako dôsledok mutácií (najčastejšie génových)
- prejavia sa v každom prípade, nezávisle od vonkajších faktorov
- vplyv prostredia je minimálny – jeho faktory ovplyvnia len ich patogenézu – rozvoj príznakov
- sú to rôzne autozomálne, gonozomálne ochorenia, najčastejšie molekulové choroby

Autozomálne dedičné choroby

- **dominantne autozomálne**
 - polydaktylia
 - viacprstosť,
 - brachydaktylia
 - krátkoprstosť,
- **recesívne autozomálne ochorenia** tzv. **enzymopatie**
 - chyby v tvorbe niektorých enzýmov
 - väčšinou génové mutácie
 - galaktozémia - neschopnosť odbúravať galaktózu
 - fenyylketonúria - nedochádza k premene fenyylalanínu na tyrozín
 - celiakia - neschopnosť tráviť lepok
 - albinizmus - neschopnosť syntetizovať melanín (farbivo)

Gonozomálne dedičné choroby

- **hemofília**
 - chorobná krvácanosť alebo nedostatočná zrážanlivosť krvi
 - je to recesívne gonozomálne ochorenie
 - vyskytuje sa najmä u mužov
- **daltonizmus**
 - čiastočná farbosleposť, tiež recesívne gonozomálne ochorenie
 - neschopnosť rozlišovať červenú a zelenú

DISPOZIČNÉ OCHORENIA

- geneticky podmienené
- dedia sa len dispozície k ochoreniam
- pre prejavenie je však potrebný vonkajší expozičný vplyv – potrava, počasie, alergény, psychická záťaž
- majú familiárny charakter
- polygénny charakter
- predchádzanie – vylúčenie expozičných faktorov = **rodinný ochranný režim**
 - **neurózy** - zvýšená dráždivosť CNS – poruchy spánku, pomočovanie, znížená schopnosť sústredenia
 - **alergie** (senná nádcha, ekzémy, astma)
 - niektoré formy **hypertenzie** (tzv. esenciálna – vysoký krvný tlak vznikajúci bez akýchkoľvek primárnych cievnych, obličkových či iných príčin)
 - **cukrovka**
 - **skleróza multiplex**
 - **schizofrénia**